

ANUL VII

IANUARIE 1937

Nr. 1.

Motto : *Fără cinste și legalitate asanarea
fării este imposibilă*

SIC COGITO...

REVISTĂ PERIODICĂ LUNARĂ

Director : D^R. VICTOR CORBUL, medic-colonel în retragere
Redactor : CLUJ, Str. Gen. Grigorescu Nr. 16.

NB. Toată revista fiind scrisul meu, articolele nu sunt semnate aparte

„*Neamul Românesc*“ și purificarea literaturii . . .

Țiarul „*Neamul Românesc*“, sau mai bine ȃis Dl Iorga, și-a luat greaua sarcină de a purifica literatura noastră de anumite pornografii și murdării; e de dorit că acțiunea să succeadă cât mai bine și să fie ajutată cât mai mult! . . .

Urmărind lupta ȃilnică mi se pare că în chestiunea aceasta s'a furișat — așa pe nesimțite — și „*ceva*“ la ce nu se cam cugetă, anume: pe când scrierile pornografice criticate se interȃdic de a fi citite de elevi și de a figura ca modele în manualele de școală, pe atunci, prin „*citarea*“ prea esactă în țiarul „*Neamul Românesc*“ a respectivelor tecste pornografice, țiarul a devenit el singur, fără a vrea, răspânditorul lor; romanele respective

Biblioteca Universității Regelui Ferdinand I,
din CLUJ.

962 10 18

sunt scumpe și elevii nu și le pot cumpăra pe toate, Neamul Românesc însă costă 2 lei No. și aci elevii află, fără a fi controlați și suspectați de cineva, toate acele pornografii în *extracte massive* și cui i-ar trece prin minte de a-i opri să citească Neamul Românesc ? ! . . .

Eu cuget că dl director Georgescu-Cocoș în loc de a cita așa „*massiv*“ tecstele respective, le-ar putea aminti în un mod ceva mai puțin „*esact*“, așa d. e. la citatele „Noaptea nunții“, ar putea scrie că suratele au dat „*Verei*“ toate îndrumările necesare, în cele mai pornografice culori, pentru a o îndruma, că ce trebuie să facă, ca să-și poată cuceri bărbatul, fără însă a cita esact vorbele lor masive ; tineretul în acest cas nu ar mai putea afla pornografiile dorite, în „Neamul Românesc, cum poate (?) le află astăzi ! . . .

Eu cuget că propunerea mea ar merita să fie luată în considerare. Șirele acestea nu le scriu pentru a critica acțiunea de purificare, ci numai și numai pentru a atrage atențiunea asupra celor amintite mai sus ! . . .

Tot în legătură cu „purificarea“

(Pentru editura »Universului«)

Scriind cele de mai sus relativ la „Neamul Românesc“ îmi vine în minte și „Căalendarul“ Universului de pe 1937 ; l'am comandat la o librărie, ca să-l trimit unui cunoscut la sate. Înainte de împachetare l'am răsfoit puțin și am fost surprins de marele număr de „nuduri“, așa că stam în cumpănă : să-l trimit sau nu ! . . . luând în considerare, că în casa cunoscutului meu nu se află tineret, l'am espediat.

E adevărat că relativ la nuduri editura a avut în vedere „arta pentru artă“, dar eu cuget, că la un „Căendar“ trebuie să se ieie în considerare și împrejurarea, că el merge până în cele mai îndepărtate sate, la preoți și învățători, — pentru conținutul bogat și prețul moderat — și apoi e sciut că la sate nu se cam judecă cu „artă pentru artă“, ba nice la orașe și eu dacă aș fi numai 2 minute atotsciutor, v'aș putea spune că publicul care vizitează o espoziție de nuduri, în 98% o vizitează numai pentru „nudul“ ca atare și numai 2% contemplă tablourile pentru artă. Și apoi să mai luăm cazul că tocmai pecând preotul cetia

prin Căendar, vin la el vreo 3 credincioși pentru un sfat oarecare; el pune căendarul pe masă și vorbește cu oamenii, iar unul dintre ei, cu intenția de a căuta un târg, se uită în călendar și vede câteva nuduri!... După plecare dela preot ȳice cĂtră ceialalți: oameni buni! căendarul popii e plin de porcării, femei goale, așa că bietului popă, fără să fie vinovat, i se duce faimă rea în tot satul!...

Din această cauză ar fi de dorit că pe viitor acest Căendar să nu mai presinte atâtea nuduri, ci să se ieie în considerare și împrejurarea că Căendarul așa ȳicend e o carte pentru familie, că în familie se află tineret de ambe secsele, pentru care nu e consult să i se oferă atari ilustrațiuni!...

Cred, ca on. editură a „Universului“ nu-mi va lua în nume de rău șirele aceștea; sunt scrise cu cea mai curată intențiune!...

S'a propus iarăși o „rentă viageră“...

Un deputat a propus la Cameră pentru văduva scriitorului G. Mihaiescu o rentă viageră de 8000 lei lunar; eu cuget, că se abuzează prea des de sacul și așa cam găurit al dlui Min. de finanțe!... Sum de părere că în cazul present o pensie de 3—4 mii ar fi de ajuns din următoarele motive:

1) O pensie de 8000 lei lunar abia primește un profesor, un funcționar superior după 35 ani de serviciu la stat!...

2) Susnumitul nu a fost un scriitor de *un deosibit interes*; nu i-am cetit toate scrierile; cunosc însă din ȳiarul „Curentul“ — unde a fost redactor — nesce reproduceri din romanul „Rusoaica“; în acele reproduceri erau părți de un conținut, care numai la educația tineretulu nu poate servi; e părerea mea! și dacă și celelalte scrieri sunt tot în genul „Rusoaicei“, atunci nu vĂd meritele unei recompensați de 8 mii lei lunar!

3) E sciut că pentru văduva *marelui luptător național* Dr. Rațiu, dela Turda s'a votat o pensie viageră lunară de numai 10 mii lei!... dacă am voi să comparăm meritele celor 2 oameni... dar cuget că nici nu putem vorbi de o comparare!...

Conclusia: 3—4 mii lei lunar ar fi suficient; finanțele noastre nu admit mai mult!...

Unde se fac economii și cum se pradă banii?

(Pentru dl Ministru de finanțe)

În ziarul „Universul“ din 18 Decembrie 1936 am citit un proiect de lege despre: pensionarea cu 30 ani de serviciu a unor funcționari publici, fără a mai lua în considerare limita de 35 ani de serviciu fixată prin lege; — de sine se înțelege că vor fi pensionați numai cei ce vor cere *benevol* pensionarea; locurile rămase astfel vacante nu vor fi ocupate, — credeți? — iar economiile de salarii, rezultate din această operație, se vor adăoga la fondul apărării naționale pentru înzestrarea cu armament!...

Până aci totul e frumos și practic pe... hârtie! dar mă întreb câți vor fi cei ce vor cere *benevol* pensionarea, ca să primească de aci înainte o pensie aproape numai $\frac{1}{2}$ din ceea ce au avut ca salariu?...

Intenția de a adăoga economia rezultată de aci pentru înzestrarea armatei descoperă o situație foarte tristă, adică: nu sunt bani de ajuns pentru înzestrarea armatei și se recurge la atari mijloace într'un timp când dlui Ministru al Educației Naționale, dacă suspină odată, i se mai dau la buget câte 2—300 milioane!...

Nu e nime curios să aștepte cum se cheltuiesc aceste sute de milioane? .. Poftim a citi publicațiile de licitații, cu decile, din ziarul „Curentul“ și veți afla că se construiesc în afară de școli și ascensoare, montecharge, capele, locuințe pentru directori de școală etc., ba ce e mai trist se refac closete acoperind pereții cu faianță — în preț de sute de mii — ! .. Va să zică precum pentru înzestrarea armatei nu sunt parale de ajuns, pe atunci Ministerul Educației Naționale cheltuiesc banii pe faianță! ... cine nu crede, binevoiască a citi ziarul „Curentul“ din 24 Aug. 1936, unde la licitații stă negru pe alb: repararea closetelor și acoperirea cu faianță a peretilor closetelor la o școală normală, în valoare după deviz de 925.166 lei, aproape un milion! ..

Și acumă mai nou citesc în gazetele din capitală că în noul buget a mai cerut și un plus față de anul trecut; poate că mai are lipsă de faianță? !...

Eu din parte-mi apelez la dl Ministru de finanțe, ca să nu cedeze în nice o privință față de dl Ministru al Educației Naționale, deoarece nu voiesce să înțeleagă, că în rândul prim e înzestrarea armatei și numai mai pe urmă de tot vine Ministerul Educației cu cheltuielile pe faianță!...